

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

23 mai 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, declarat de către avocatul Ursu Petru în numele inculpatului

Țiganu Vadim.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 16.01.2015 - 29.09.2017;

2. Instanța de apel: 19.10.2017 - 22.11.2017;

3. Instanța de recurs: 18.04.2018 - 23.05.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 29 septembrie 2017, Țiganu Vadim a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.213 lit.a) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Farguța Lidia a fost admisă în principiu, cu lăsarea acesteia fără examinare.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Țiganu Vadim a fost numit, prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne, Victor Catan nr.xx EF din xx, în funcția de specialist principal, medic urolog, ordinator superior al personalului medical al secției chirurgie a Spitalului Militar al MAI al Direcției Medicale.

Activând în funcția menționată, la data de 26 iulie 2010, medicul Țiganu Vadim a prescris prin îndreptare internarea în secția de chirurgie a Spitalului Militar al MAI a pacientei Farguța Lidia, cu diagnosticul: urolitiază, calculă renală pe stânga. Concomitent, medicul Țiganu Vadim i-a prescris pacientei Farguța Lidia efectuarea unei intervenții chirurgicale în vederea înlăturării calculului din bazinet pe stânga.

Ulterior, în perioada preoperatorie, Țiganu Vadim, deținând funcția de medic urolog al secției chirurgie a Spitalului Militar al MAI al Direcției Medicale, aflându-se în incinta spitalului menționat, încălcând din neglijență prevederile pct.1) subpct.2) al Ordinului Ministerului Sănătății nr.303 din 06.05.2010, prin care a fost aprobată lista intervențiilor medicale care necesită perfectarea acordului informat în formă scrisă și potrivit căruia efectuarea unei intervenții chirurgicale, inclusiv manopere de mică chirurgie, necesită în mod obligatoriu perfectarea acordului informat al pacientului; prevederile art.17 din Legea nr.265 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, conform căruia medicul este obligat să ceară consimțământul pacientului pentru orice prestare medicală conform legislației; prevederile art.18 din Legea nr.265 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, conform căruia medicul este obligat să informeze pacientul asupra unor eventuale riscuri ce comportă intervenția medicală, precum și un eventual refuz de intervenție medicală, i-a acordat pacientei Farguța Lidia asistența medicală cu încălcarea din neglijență a

regulilor menționate, care au determinat cauzarea vătămării grave a integrității corporale și a sănătății pacientului.

Astfel, la 30 iulie 2012, medicul urolog Țiganu Vadim, îndeplinindu-și necorespunzător obligațiunile de serviciu, încălcând din neglijență regulile de acordare a asistenței medicale reglementate de actele normative menționate supra, fără perfectarea acordului informat al pacientei Farguța Lidia, fără a-i cere ultimei consimțământul pentru orice prestare medicală conform legislației, fără a o informa pe ultima asupra unor eventuale riscuri ce comportă intervenția medicală, precum și un eventual refuz de intervenție medicală, viciind în așa mod consimțământul ultimei, a efectuat o intervenție chirurgicală pacientei Farguța Lidia, care la acel moment era internată în secția chirurgie a spitalului menționat, în vederea înlăturării calculului din bazinet pe stânga, în timpul căreia i-a lezat acesteia un vas sangvin (cel mai probabil arterial), care a provocat o hemoragie masivă, periculoasă pentru viață (mai mult de 1,5 litri de sânge), fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală în comisie nr.174 din 16.09.2013 și raportul de expertiză medico-legală suplimentară în comisie nr.163 din 26.05.2014, precum și prin rezultatul investigațiilor de laborator, micșorarea mărimii hematocritului până la 14,9 (norma până la 48%) și de indicii hemodinamici – scăderea bruscă a tensiunii arteriale (sistolică – 60 mmHg, diastolică – sub 40 mmHg), ceea ce a dus la înlăturarea rinichiului stâng și constituie cauzare din neglijență a vătămării corporale grave a integrității corporale și a sănătății.

Ulterior, medicul chirurg-urolog Țiganu Vadim, exercitându-și neglijent și necorespunzător obligațiunile de serviciu ale medicului, nu a asigurat nivelul corespunzător de examinare postoperatorie a pacientei Farguța Lidia, a comis încălcări în completarea documentației medicale, fără a include în fișa medicală pe numele ultimei mențiunea despre înlăturarea de la ultima a rinichiului stâng, nu a supravegheat bolnava în corespundere cu principiile curativ-profilactice ale instituției și respectării regulilor deontologice medicale.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul P.Ursu în numele inculpatului, care a solicitat casarea totală a acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a ultimului, invocând că din conținutul sentinței reiese că intervenția chirurgicală a avut loc la 30.07.2012, pe când data corectă este 30.07.2010, astfel instanța eronat a calculat termenul prevăzut de art.60 alin.(4) lit.b) Cod penal; - instanța nu a efectuat o corectă analiză a probelor prezentate de partea acuzării și le-a lăsat fără apreciere, doar trecându-le în conținutul sentinței; - aprecierea critică a declarațiilor inculpatului, din motiv că sunt date cu scop de apărare, contravine principiului prezumției de nevinovăție; - instanța a indicat că probele prezentate de procuror nu au fost contestate la etapele corespunzătoare a procesului penal, fără a specifica care anume probe au intrat sub incidența acestei situații; - instanța nu a dat nici o apreciere probelor și argumentelor prezentate de partea apărării în vederea respingerii învinuirii aduse inculpatului; - acuzarea a trecut sub tăcere existența unor înscrisuri care demonstrează nevinovăția inculpatului, chestiune care s-a depistat în ședința de judecată, însă a fost lăsată fără o corectă apreciere din partea instanței; - în calitatea sa de medic urolog inculpatul, sub nici o formă, nu a încălcat prevederile pct.1) subpct.2) din Ordinul Ministerului Sănătății nr.303 din 06.05.2010 și prevederile art.17,18 din Legea nr.265 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, or la materialele cauzei a fost anexat documentul medical confirmator privind existența acordului pacientei L.Farguța la efectuarea intervenției chirurgicale în vederea înlăturării calculului din bazinet pe stânga; - instanța nu a ținut cont că însăși L.Farguța a recunoscut faptul existenței acordului și a confirmat autenticitatea semnăturii sale, indicând că inculpatul a informat-o despre riscurile intervenției medicale și ale eventualului său refuz de a se supune intervenției, dar la acel moment nu a conștientizat informațiile respective; - pretinsa cauzare a vătămării grave a integrității corporale și sănătății lui L.Farguța nu a avut loc după intervenția chirurgicală, iar procurorul nici nu a demonstrat existența unei legături cauzale dintre intervenția chirurgicală

și lipsa rinichiului stâng la pacientă, lipsa acestei legături cauzale fiind probată prin înscrisuri medicale, anexate la materialele cauzei, asupra cărora instanța nu s-a expus, respingându-le sub pretextul că sunt administrate în scop de apărare; - potrivit ultrasonografiei din 21.03.2011, adică efectuată după intervenția chirurgicală, partea vătămată dispunea de ambii rinichi, act ce nu a fost menționat în rechizitoriu și intenționat nu a fost prezentat instanței, astfel fiind cert că poziția procurorului, și anume că rinichiul a fost înlăturat în urma intervenției chirurgicale din 30.07.2010, nu corespunde adevărului și este contrară materialelor cauzei; - rapoartele de expertiză medico-legală în comisie, efectuate în cauză, indică că la pacienta L.Farguța lipsește rinichiul stâng, însă nicidecum nu confirmă că acesta a fost înlăturat anume la data intervenției chirurgicale din 30.07.2010, cu atât mai mult că acest organ a fost depistat ulterior, în cadrul ultrasonografiei din 21.03.2011, iar în urma examinărilor ulterioare (din 2012, 16.09.2013 și 29.05.2014), acesta nu a mai fost depistat; - în acest sens, inculpatul nu a înlăturat rinichiul stâng lui L.Farguța, ci doar calculele depistate, iar lipsa ulterioară a organului în cauză confirmă declarațiile inculpatului despre atrofierea acestuia, care era în stare stabilă de diminuare, declarațiile expertului G.Mutoi, probă a acuzării, care a indicat că conform tomografiei se vizualizează un țesut renal atrofiat, iar în baza examenului ultrasunet din 02.08.2010, rinichiul stâng este prezent, precum și confirmă declarațiile martorului E.Ceban, care în ansamblu combat învinuirea; - instanța a admis o eroare procedurală ce a condus la lezarea dreptului inculpatului la ultimul cuvânt, acesta nefiindu-i acordat, totodată pronunțând sentința fără a se retrage în camera de deliberare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, a fost admis apelul declarat de avocatul P.Ursu în numele inculpatului V.Țiganu, casată total sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunțată o nouă hotărâre, prin care V.Țiganu a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.213 lit.a) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată L.Farguța a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prima instanță, în conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, a stabilit că inculpatul V.Țiganu a comis fapta infracțională la data de 30.07.2012. În acest sens, instanța de apel a constatat că potrivit procesului-verbal de corectare a erorilor materiale din 21.11.2017, întocmit de procurorul în Procuratura r-nului Ialoveni, N.Mătăsaru, în partea descriptivă a ordonanței de punere sub învinuire a lui V.Țiganu din 22.12.2014 și în rechizitoriu a fost comisă o eroare materială, fiind eronat indicată data de 30.07.2012, în loc de 30.07.2010, fiind dispusă corectarea erorii materiale.

În temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, în afară de temeiurile invocate de apelant și având în vedere conținutul procesului-verbal de corectare a erorilor materiale din 21.11.2017, în temeiul art.385 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de apel a constatat că Țiganu Vadim a fost numit, prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne, Victor Catan nr.xx EF din xx, în funcția de specialist principal, medic urolog, ordinator superior al personalului medical al secției chirurgie a Spitalului Militar al MAI al Direcției Medicale.

Activând în funcția menționată, la data de 26 iulie 2010, medicul Țiganu Vadim a prescris prin îndreptare internarea în secția de chirurgie a Spitalului Militar al MAI a pacientei Farguța Lidia, cu diagnosticul: urolitiază, calculă renală pe stânga. Concomitent, medicul Țiganu Vadim i-a prescris pacientei Farguța Lidia efectuarea unei intervenții chirurgicale în vederea înlăturării calculului din bazinet pe stânga.

Ulterior, în perioada preoperatorie, Țiganu Vadim, deținând funcția de medic urolog al secției chirurgie a Spitalului Militar al MAI al Direcției Medicale, aflându-se în incinta

spitalului menționat, încălcând din neglijență prevederile pct.1) subpct.2) din Ordinul Ministerului Sănătății nr.303 din 06.05.2010, prin care a fost aprobată lista intervențiilor medicale care necesită perfectarea acordului informat în formă scrisă și potrivit căruia efectuarea unei intervenții chirurgicale, inclusiv manopere de mică chirurgie, necesită în mod obligatoriu perfectarea acordului informat al pacientului; prevederile art.17 din Legea nr.265 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, conform căruia medicul este obligat să ceară consimțământul pacientului pentru orice prestare medicală conform legislației; prevederile art.18 din Legea nr.265 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, conform căruia medicul este obligat să informeze pacientul asupra unor eventuale riscuri ce comportă intervenția medicală, precum și un eventual refuz de intervenție medicală, i-a acordat pacientei Farguța Lidia asistența medicală cu încălcarea din neglijență a regulilor menționate, care au determinat cauzarea vătămării grave a integrității corporale și a sănătății pacientului.

Astfel, la 30 iulie 2010, medicul urolog Țiganu Vadim, îndeplinindu-și necorespunzător obligațiunile de serviciu, încălcând din neglijență regulile de acordare a asistenței medicale reglementate de actele normative menționate supra, fără perfectarea acordului informat al pacientei Farguța Lidia, fără a-i cere ultimei consimțământul pentru orice prestare medicală conform legislației, fără a o informa pe ultima asupra unor eventuale riscuri ce comportă intervenția medicală, precum și un eventual refuz de intervenție medicală, viciind în așa mod consimțământul ultimei, a efectuat o intervenție chirurgicală pacientei Farguța Lidia, care la acel moment era internată în secția chirurgie a spitalului menționat, în vederea înlăturării calculului din bazinet pe stânga, în timpul căreia i-a lezat acesteia un vas sangvin (cel mai probabil arterial), care a provocat o hemoragie masivă, periculoasă pentru viață (mai mult de 1,5 litri de sânge), fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală în comisie nr.174 din 16.09.2013 și raportul de expertiză medico-legală suplimentară în comisie nr.163 din 26.05.2014, precum și prin rezultatul investigațiilor de laborator, micșorarea mărimii hematocritului până la 14,9 (norma până la 48%) și de indicii hemodinamici – scăderea bruscă a tensiunii arteriale (sistolice – 60 mmHg, diastolice – sub 40 mmHg), ceea ce a dus la înlăturarea rinichiului stâng și constituie cauzare din neglijență a vătămării corporale grave a integrității corporale și a sănătății.

Ulterior, medicul chirurg-urolog Țiganu Vadim, exercitându-și neglijent și necorespunzător obligațiunile de serviciu ale medicului, nu a asigurat nivelul corespunzător de examinare postoperatorie a pacientei Farguța Lidia, a comis încălcări în completarea documentației medicale, fără a include în fișa medicală pe numele ultimei mențiunea despre înlăturarea de la ultima a rinichiului stâng, nu a supravegheat bolnava în corespundere cu principiile curativ-profilactice ale instituției și respectării regulilor deontologice medicale.

Necâtând la faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina, instanța de apel a considerat că aceasta a fost dovedită printr-un ansamblu de probe, și anume: - declarațiile părții vătămate L.Farguța, date în prima instanță, susținute în instanța de apel; - declarațiile martorilor M.Farguța, I.Boțan, N.Tarcovschi, V.Ciubotaru, I.Cuvșinov, S.Condrea, E.Ceban date în prima instanță și actele cauzei - plângerea părții vătămate L.Farguța din 12.09.2018; rezultatul ecografiei organelor interne, efectuată la 09.04.2010; extrasul din fișa medicală a bolnavului de staționar nr.3227; rezultatul examinării lui L.Farguța din 08.08.2012 la Centrul Republican de Diagnosticare Medicală și tomografia computerizată a abdomenului; rezultatul scintigrafiei statice a rinichilor, efectuată de L.Farguța la 13.08.2012 la IMS AMT Centru; răspunsul nr.10/567 din 14.04.2014 de la Direcția generală resurse umane a MAI; procesele-verbale de ridicare din 30.01.2013, 20.03.2013, 31.03.2014 și 04.12.2014; raporturile de expertiză medico-legală în comisie, nr.174 din 16.09.2013 și nr.163 din 29.05.2014; - răspunsul nr.01-1/1870 din 28.10.2014 și nota informativă parvenită în adresa organului de urmărire penală de la Ministerul Sănătății cu privire la constituirea Comisiei Ministerului

Sănătății privind examinarea cazului pacientei L.Farguța; procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.12.2014.

Apreciind probele administrate în cursul urmăririi penale și judecării cauzei în prima instanță, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor reciproce, instanța de apel a considerat că acțiunile inculpatului V.Țiganu cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.213 lit.a) Cod penal.

Instanța de apel a ținut să aprecieze critic argumentele invocate de apelant în susținerea faptului că partea vătămată L.Farguța și-a exprimat consimțământul neviciat în vederea efectuării unei intervenții chirurgicale în privința sa.

În acest sens, instanța de apel a reținut că potrivit declarațiilor acesteia, după operație, ea a semnat un document al cărui conținut nu-l știa, deoarece se simțea rău, fapt care contravine art.17, 18 din Legea nr.265 din 27.10.2005 și prevederilor pct.1) subpct.2) al Ordinului Ministerului Sănătății nr.303 din 06.05.2010.

În opinia instanței de apel, faptul că L.Farguța nu a semnat un acord înainte de intervenția chirurgicală se confirma și prin declarațiile martorului E.Ceban, care a relatat că în urma studierii înscrisurilor pe cazul Farguța s-a depistat că acordul informat a pacientei a fost scris și semnat, însă în el nu era specificată intervenția și volumul acesteia, iar în protocolul preoperator intervenția și riscurile acesteia au fost indicate, însă lipsea semnătura pacientei. Instanța de apel a constatat că aceste circumstanțe au fost cu exactitate indicate în nota informativă elaborată de membrii Comisiei Ministerului Sănătății pentru evaluarea cazului Farguța.

Instanța de apel apreciind declarațiile părții vătămate L.Farguța, ale martorului M.Farguța, ale expertului I.Cuvșinov, luând în considerare concluziile formulate în raporturile de expertiză medico-legală în comisie, efectuate în cauză, a considerat că declarațiile martorului S.Condrea sunt pertinente și concludente, acesta relatând că în urma examinării tomografice a pacientei s-a constatat lipsa rinichiului stâng, iar peste 2 ani după investigația inițială, a fost realizată o examinare complexă, care a confirmat lipsa la pacientă a rinichiului stâng. Suplimentar, martorul a relatat că rinichiul poate să fie supus atrofiei și se micșorează foarte brusc, dar în orice caz acesta va fi depistat la tomografie. În contextul dat, instanța de apel a constatat că declarațiile martorului S.Condrea coroborează cu cele ale martorului E.Ceban, care a declarat că în ipoteza atrofiei unui rinichi acesta urma a fi depistat la toate investigațiile. La fel, instanța a considerat că și declarațiile martorului V.Ciubotaru prezintă relevanță, or potrivit acestora, conform ultrasonografiei din 12.09.2012, la L.Farguța nu a fost depistat rinichiul stâng. Astfel, instanța de apel a concluzionat că aceste declarații combat versiunea inculpatului, precum că rinichiul nu a fost depistat în urma atrofiei.

În ansamblul acestor constatări, instanța de apel a considerat că declarațiile martorilor S.Condrea, E.Ceban și V.Ciubotaru sunt pertinente și concludente, fiind în coroborare cu rezultate examinării lui L.Farguța la CRDM din 08.08.2012 și la IMS AMT Centru din 13.08.2012, în urma cărora s-a confirmat lipsa rinichiului stâng.

În legătură cu acest fapt, instanța de apel a considerat că partea acuzării a administrat suficiente probe care să ateste că până la data intervenției chirurgicale realizate de inculpat - 30.07.2010, L.Farguța dispunea de ambii rinichi, iar după operație a fost constatată lipsa rinichiului stâng. Suplimentar, instanța de apel a considerat că fiind dovedit faptul că L.Farguța a fost informată insuficient privind intervenția chirurgicală la care a fost supusă, nefiind informată despre starea sa de sănătate în perioada postoperatorie, medicul V.Țiganu a evitat discuțiile privind intervenția chirurgicală, iar după apariția unor acuze după externarea pacientei a refuzat examinarea acesteia, motivând că se află în concediu și urmează să plece la odihnă, circumstanțe care în ansamblu denotă că inculpatul și-a exercitat neglijent și necorespunzător obligațiunile de serviciu.

Referindu-se la declarațiile martorilor I.Boțan, M.Zubco și N.Tarcovschi, instanța de apel a ținut să le aprecieze critic, or aceștia au făcut parte din echipa care a operat-o pe L.Farguța și constituie persoane cointeresate în justificarea corectitudinii acțiunilor inculpatului, ce ține de declarațiilor martorului Gh.Mutoi, la care s-a referit partea apărării, instanța a relatat nu le va da apreciere, din motiv că această probă nu a fost examinată în cadrul cercetării judecătorești.

Mai mult, instanța de apel s-a considerat în imposibilitate de a reține argumentele apelantului privind faptul că în urma ultrasonografiei din 21.03.2011, efectuată după intervenția chirurgicală, la L.Farguța au fost depistați ambii rinichi, or la materialele cauzei această probă nu a fost administrată.

Reieșind din plenitudinea constatărilor efectuate, instanța de apel a conchis că învinuirea adusă inculpatului în baza art.213 lit.a) Cod penal și-a găsit confirmare.

Instanța de apel a constatat că potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 29.09.2017, prima instanță a intrat în deliberare pentru pronunțarea sentinței fără acordarea ultimului cuvânt inculpatului, situație care poate fi remediată în instanța de apel, însă fără aplicarea prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, în sensul reducerii pedepsei inculpatului pentru lezarea dreptului său, or în cauză s-a constatat expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În acest sens, instanța de apel a reținut că V.Țiganu a comis infracțiunea la 30.07.2010, aceasta fiind una mai puțin gravă potrivit art.16 Cod penal, iar din motiv că de la momentul comiterii faptei și până la adoptarea deciziei instanței de apel a trecut o perioadă mai mare de 5 ani, prin aplicarea prevederilor art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, art.275 pct.4), 332 alin.(1), 391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, procesului penal în privința lui V.Țiganu urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Referindu-se la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată L.Farguța, instanța de apel a considerat că aceasta urmează a fi admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile, or partea vătămată nu a prezentat probe ce ar confirma întinderea prejudiciului material.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul P.Ursu în numele inculpatului V.Țiganu, care în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocând că instanța nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, și anume că acuzarea a trecut sub tăcere existența unor înscrisuri care demonstrează nevinovăția inculpatului, chestiune care s-a depistat în ședința de judecată, însă a fost lăsată fără o careva apreciere din partea instanței; - în calitatea sa de medic urolog inculpatul, sub nici o formă, nu a încălcat prevederile pct.1) subpct.2) din Ordinul Ministerului Sănătății nr.303 din 06.05.2010 și prevederile art.17,18 din Legea nr.265 din 27.10.2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic, or la materialele cauzei a fost anexat documentul medical confirmator privind existența acordului pacientei L.Farguța la efectuarea intervenției chirurgicale în vederea înlăturării calculului din bazinet pe stânga; - pretinsa cauzare a vătămării grave a integrității corporale și sănătății lui L.Farguța nu a avut loc după intervenția chirurgicală, iar procurorul nici nu a demonstrat existența unei legături cauzale dintre intervenția chirurgicală și lipsa rinichiului stâng la pacientă, lipsa acestei legături cauzale fiind probată prin înscrisuri medicale, anexate la materialele cauzei, asupra cărora instanța de fond nu s-a expus, respingându-le sub pretextul că sunt administrate în scop de apărare; - instanța de apel pripit a statuat că ultrasonografia din 21.03.2011 nu poate fi apreciată din motiv că lipsește la materialele cauzei, or această probă a fost prezentată primei instanțe și se regăsește în dosar; - instanța de apel a examinat în mod selectiv aspectele de fapt și de drept în cauză, fără a se expune motivat asupra argumentelor prezentate de partea apărării în fața primei instanțe și

celor invocate în apel; - nu este clară poziția instanței de apel privind necesitatea casării totale a sentinței, or dispozitivul deciziei este identic cu cel din sentință; - instanța de apel nu a relevat care anume erori judiciare au fost comise de către prima instanță, ce ar oferi temei de a pronunța o nouă hotărâre, care coincide cu cea a primei instanțe; - instanța de apel a omis să menționeze și să-și argumenteze poziția în ce parte a fost admis apelul, or prin acesta a fost solicitată achitarea inculpatului, iar în final a avut loc o copiere a sentinței; - instanța de apel eronat a soluționat acțiunea civilă, or constatând că partea vătămată nu a prezentat careva probe întru confirmarea prejudiciului material, cererea urma a fi respinsă; - constatând că inculpatul a cauzat un prejudiciu, instanța de apel nu s-a expus asupra prejudiciului moral; - adoptând soluția de încetare a procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, instanța de apel a repetat eroarea comisă de prima instanță, indicând eronat că în cauză a expirat termenul de 5 ani, pe când de la data comiterii infracțiunii și până la pronunțarea deciziei au trecut mai mult de 7 ani; - instanța de apel nu s-a expus asupra vinovăției inculpatului, nu a demonstrat-o prin probe, iar probelor prezentate nu le-a dat o careva apreciere, doar în dispozitivul deciziei statuând că V.Țiganu este vinovat în comiterea infracțiunii imputate, în rest invocând aceleași motive ca și în apel, descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Asupra recursului ordinar declarat a fost depusă referință de către procuror, care pledează pentru dispunerea inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat. În motivarea solicitării sale, procurorul menționează că motivele invocate în recursul ordinar au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, iar o altă opinie asupra probelor puse la baza hotărârii de condamnare nu poate servi drept temei pentru reexaminarea cauzei, or hotărârea contestată conține motive legale pe care se întemeiază soluția. Suplimentar, procurorul menționează că activitatea instanței de apel, privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel propus de partea apărării, este o prerogativă legală a acestei instanțe și nu constituie un temei de recurs separat în sensul art.427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice suport legal.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, partea apărării invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului declarat, lipsind temeuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate.

În motivarea acestei concluzii, Colegiul penal constată că instanța de apel, judecând apelul declarat de avocat în numele inculpatului, s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apelant, statuând asupra acestora prin constatări temeinice. În particular, Colegiul constată că instanța de apel motivat a apreciat critic argumentele apelantului privind faptul că în urma ultrasonografiei din 21.03.2011, efectuată după intervenția chirurgicală, la L.Farguța au fost depistați ambii rinichi, or la materialele cauzei lipsește această probă. Mai mult, Colegiul statuează că actul dat, pe care partea apărării îl apreciază ca fiind primordial pentru justa soluționare a cauzei, nu poate constitui temei de casare a deciziei adoptate, deoarece faptul lipsei rinichiului stâng a fost constatat atât prin rezultatul examinării părții vătămate la Centrul Republican de Diagnosticare Medicală și tomografia computerizată a abdomenului din 08.08.2012, cât și prin rapoartele de expertiză medico-legală, inclusiv și cele în comisie,

efectuate în perioada anilor 2012-2014, astfel că argumentele recurentului în partea respectivă se resping, ca fiind neîntemeiate.

Suplimentar, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a pronunțat inclusiv asupra alegațiilor apelantului, privind faptul că L.Farguța și-a dat acordul privind intervenția chirurgicală la care a fost supusă, motivat statuând că lipsa acordului în cauză se confirmă atât prin declarațiile ultimei, cât și prin cele ale martorului E.Ceban, care a relatat că în urma studierii înscrisurilor pe cazul Farguța s-a depistat că acordul informat a pacientei a fost scris și semnat, însă în el nu era specificată intervenția și volumul acesteia, iar în protocolul preoperator intervenția și riscurile acesteia au fost indicate, însă lipsea semnătura pacientei, totodată aceste circumstanțe fiind cu exactitate indicate în nota informativă elaborată de membrii Comisiei Ministerului Sănătății pentru evaluarea cazului Farguța.

În contextul criticii expuse de recurent asupra modalității aprecierii probelor de către instanța de apel, Colegiul penal se raliază la concluziile enunțate în decizia atacată și le consideră întemeiate, în mod just fiind reținut că declarațiile martorilor S.Condrea, E.Ceban și V.Ciubotaru sunt pertinente și concludente, fiind în coroborare cu rezultate examinării lui L.Farguța la CRDM din 08.08.2012, în urma căreia s-a confirmat lipsa rinichiului stâng.

În același sens, Colegiul penal constată că prin ecografia complexă a organelor interne din 19.08.2013, realizată în cadrul IMSP AMT Centru, s-a depistat lipsa rinichiului stâng la partea vătămată L.Farguța. În legătură cu acest fapt, Colegiul penal apreciază corectitudinea punerii acestei probe, de către instanța de apel, la baza vinovăției inculpatului, fiind just concluzionat că până la data intervenției chirurgicale realizate de inculpat - 30.07.2010, L.Farguța dispunea de ambii rinichi, iar după operație a fost constatată lipsa rinichiului stâng.

Totodată, Colegiul penal constată că recurentul critică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel, considerându-l ca necorespunzător circumstanțelor de fapt ale cauzei, însă aceste argumente nu pot fi reținute deoarece, conform art.101 alin.(2) Cod de procedură penală, la faza judecării cauzei, instanța de judecată apreciază probele conform propriei convingeri formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Colegiul constată că, toate probele administrate au primit o apreciere la justa lor valoare, concluziile privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate rezultă din circumstanțele de fapt stabilite în cauză, iar motivele aduse de recurent, precum că instanța a apreciat probele eronat, nu constituie temei pentru reexaminarea cazului în aspectul reaprecierii circumstanțelor de fapt și de drept deja stabilite. Or, modul de apreciere a probelor și circumstanțelor cauzei, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, aprecierea probelor fiind obiectul examinării cauzei în fapt și în drept fie în instanța de fond, fie în instanța de apel, iar dezacordul unei părți în acest sens, nu echivalează cu o eroare ce ar da temei de casare a unei hotărâri legale și întemeiate.

Complementar, instanța de recurs, contrar celor afirmate de către recurent, constată că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la emiterea soluției contestate, precum și motivele adoptării ei, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

În prezența circumstanțelor nominalizate, reieșind din plenitudinea constatărilor efectuate de către instanța de apel, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de apel, iar hotărârea adoptată conține motivele pe care se întemeiază soluția.

Având în vedere cele expuse, instanța de recurs conchide că decizia instanței de apel este legală și, în scopul evitării repetării inutile a alegațiilor instanței, își însușește argumentele enumerate în decizia instanței de apel, fapt ce este în deplină concordanță cu jurisprudența și practica Curții Europene pentru Drepturile Omului, care în cauza Albert vs

România din 16.02.2010, în pct.37 al hotărârii a statuat că, dacă art.6 § 1 din Convenție obligă instanțele să își motiveze deciziile, acesta nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Țările de Jos*, 19.04.1994, pct.61). Cu toate acestea, noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale și să nu se fi mulțumit să confirme pur și simplu concluziile unei instanțe inferioare (*Helle vs Finlanda*, 19.12.1997, pct.60).

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către avocatul P.Ursu în numele inculpatului V.Țiganu, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ursu Petru în numele inculpatului Țiganu Vadim, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui Țiganu Vadim, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 iunie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu